

SPIS TREŚCI

WSTĘP	11
Rozdział I	
O KŁAMSTWIE	15
<i>Dzieje kłamstwa</i>	17
<i>Kłamstwo a moralność</i>	37
<i>Czym jest kłamstwo?</i>	54
<i>Dlaczego tak trudno jest kłamać?</i>	68
Rozdział II	
DLACZEGO LUDZIE KŁAMIA? – MOTYWY	83
<i>Kłamstwa mimowolne</i>	89
Zwrócenie na siebie uwagi	90
<i>Kłamstwa grzecznościowe</i>	91
<i>Kłamstwa operacyjne</i>	101
<i>Kłamstwa altruistyczne</i>	102
<i>Kłamstwa żartobliwe</i>	106
<i>Kłamstwa egotystyczne</i>	110
<i>Kłamstwa manipulacyjne</i>	117
<i>Kłamstwa destrukcyjne</i>	124
<i>Podsumowanie</i>	128
Rozdział III	
KTO NAJCZĘŚCIEJ KŁAMIE?	
PSYCHOLOGICZNY PORTRET KŁAMCY	131
<i>Inteligencja</i>	134
<i>Pragmatycy i idealisci</i>	141
<i>Makiawelizm i osobowość bezwzględnego gracza</i>	144
<i>Psychopatia</i>	152
<i>Kłamcy patologiczni</i>	155
<i>Płeć</i>	161

Rozdział IV

JAK LUDZIE KŁAMIA? – STRATEGIE	169
<i>Ukrywanie</i>	172
<i>Aktywne ukrywanie</i>	174
<i>Falszowanie emocji</i>	177
Maska	177
Falszywa emocja	180
Falszywa atrybucja	183
<i>Uwiarygodnianie fałszywych faktów</i>	187
Szczegóły	187
Zastępowanie zdarzeń	191
Kłamstwa narracyjne	192
Uwiarygodnianie strategiczne	195
<i>Manipulowanie przekazem faktów</i>	197
Falszywa prawdomówność	198
Półprawdy	199
<i>Gra w prawdę i kłamstwo</i>	206

Rozdział V

JAK BYWAMY OKŁAMYWANI?	
– MANIPULACJE JĘZYKIEM I INFORMACJĄ	211
<i>Retoryka</i>	216
<i>Erystyka</i>	222
Sposoby wspierające drogę pośrednią	228
Sposoby drogi pośredniej	231
Sposoby drogi bezpośredniej	238
Pozostałe sposoby	239
Ćwiczenia	240
<i>Metamodel</i>	244
Ćwiczenia	258

Rozdział VI

WYKRYWANIE KŁAMSTWA – NARZĘDZIA	263
<i>Metody naturalne – pułapki psychologiczne</i>	265
<i>Poszukiwanie prawdy na sali sądowej</i>	270
<i>Techniczne środki wykrywania kłamstw – poligraf</i>	284
Przeciw	287
Za	292
Kontrowersje i uregulowania prawne	296

Przyszłość	298
<i>Wykrywanie kłamstwa w doborze personelu</i>	303
Metody typu „papier i ołówek”	303
Badania nad pomiarem uczciwości	305
Kontrowersje wokół problematyki badania uczciwości	307
<i>Wykrywanie kłamstwa na podstawie obserwacji rozmówcy</i>	309
Wskazówki niewerbalne	309
Sfera werbalno-wokalna	329
Czy można udoskonalić swoje umiejętności wykrywania kłamstwa?	336
ZAKOŃCZENIE	343
LAPIDARIUM	351
DODATEK	363
LITERATURA	369
INDEKS RZECZOWY	377